

ליהי חנוך, תסריטאית ובימאית, וטליה שפירא השחקנית, אשר יצרו

את הסרט „מונולוג של אשה“ מספרות על שתיקתן שהופרה

ט ליה שפירא חזרה בשעות הערב מסידורים בעיר. בבית העץ שבו היא מתגוררת, בשיכון דן, נקלעה לקר-בותרחוב. בנה יונתן בן ה-6 אירגן את כל השכונה למלחמה נגד הביביסיטר שלו.

רית של הסרט „שרק לא יחשבו ששיחקתי את עצמי“ היא אומרת וכוססת ציפורי ניה. „עבדתי על התפקיד כשחקנית.“ ימים ספורים לפני הקרנת הסרט בטל-וויזיה חגגה את יום-הולדתה ה-35. היא מייחסת חשיבות רבה לסרט ולתפקיד

ליהי. תוך כדי שיהיה עלה בדעתה ש-טליה תשחק את הדמות הראשית. „הת-ייעצתי איתה איזה שחקנית לחפש, ופתי אום חשבת, שהמונולוג הפנימי של טליה מאוד דומה למונולוג של אלור-נה, גיבורת הסרט, ואז אמרתי רגע רגע,

דיאלים מערביים, תוך חיקוי כמעט מתוך התבטלות של התרבות האמריקאית. הדור שעם התבגרותו שבר מערכת ערכים ומר-סר שהיתה ברורה ומוצקה. הדור שעם כישלון חייה-מישפחה שלו היווה את מיקרה הגירושין הראשון במישפחה. דור שנאבק על דרך החשיבה שלו. דור שלא מצא את דרכו וברח לסמים, לאלכוהול ולארצות רחוקות. דור שהוליד ילדים מתוך בילבול, וקיווה ועדיין מקווה שלא לחזור על השגיאות של הוריו.

ליהי חנוך וטליה שפירא שייכות לדור הזה. מונולוג של אשה, מבקשות שתיהן להדגיש, אינו סרט על אשה, ובוודאי שאינו סרט על אשה גרושה או על מישפחה חד-הורית, זהו סרט על המדינה. כל מה שקורה לגיבורת הסרט קורה למדינה. תהא זו שגיאה להתייחס אל הגיבורה כאל חריג, מיקרה יוצא-דופן.

בשיחה עם שתי הנשים עולה כאבו של דור שלם. שתיהן מדברות על התמוטטות ערכים, על אכזבת ההורים, על ההאשמה שדור שלם נושא על כתפיו, על השבר שאחו אותן עם התמוטטות חייה-מישפחה שלהן, על השבר העובר על המדינה, על השתיקה הפרטית ועל השתיקה הצי-בורית. שתיהן מנסות להוריד מעל כת-פיהן את נטל ההאשמה, להסתכל על החיים בעיניים מפקחות, לחיות עם ה-פחד, לקחת אחריות ולגדל את ילדיהן בדרך הנכונה ביותר, חרף כל הקשיים.

ליהי בחרה במכוון לגיבורת סרטה את בת השכבה המובילה, זו שגולדה להורים אידיאליסטים שלחמו במלחמות והקימו את המדינה, זו שסיימה תיכון, שירתה בצבא, למדה באוניברסיטה, זו שבעיות של כלכלה אינן בראש סולם דאגותיה, זו המחפשת, המתלבטת, המנסה להבין, וחשוב מכל – המנסה לחשוב ולהסיק מסקנות.

ליהי חנוך וטליה שפירא הן בנות אופייניות לדור שלם. הכאב שלהן מת-בטא לא רק בדברים שהן אומרות, לא רק בסרט אותו יצרו, האחת כבימאית-תסריטאית, השניה כשחקנית, כי אם גם

לחיות עם פחד

זה לא רק המניפסט שלה, זה גם המיקצוע שלה. או למה שלא תשחק בסרט? כך שיצא שטליה עבדה איתי על הסרט עוד לפני שידענו שהיא תשחק את הדמות הראשית.

נציגות אופיינית לדור שלם

„**מ** ומונולוג של אשה“, הוא סרט-העוסק באנשים שגולדו אל תוך המדינה: סרט העוסק בפעם הראשונה בדור הראשון של לוחמי מלחמת-השיח-רור, הדור שגדל עם החלום של הוריו. הדור שאמור היה להגשים את החלום. הדור שחונך לערכים ואידיאלים של ארץ-ישראל, ומצא עצמו מגשים חלומות ואי-

שאותו היא מגלמת, והפחד אוחז בשיפולי בטנה. ליהי נמרצת, מדברת בשטף, מנה-לת דיאלוגים טלפוניים עם ענת לוברס-קי, עורכת הסרט. ענת עבדה עם ליהי בכל סרטיה הקודמים ומונולוג של אשה הוא סרט של שלוש נשים. על כוס עראק, בבאר תל-אביבי, כמה לילות לפני הקרנת הסרט, אומרת ענת: „כל אחת מאתנו גלתה בסרט הזה על האשה שבה.“

המילחמה נמשכת גם בביתה של טליה. השחקנית והבימאית-תסריטאית הן נשים בכל רמ"ח אבריהן. שתיהן מכירות זו את זו שנים ארוכות. „התבגרנו זו ליד זו“, אומרת טליה, כשבאה ליהי אל הדשא של טליה, וסיפרה לה על הסרט. מצאו עצמן מחפשות שחקנית שתגלם את הדמות הראשית. „בשום פנים לא רציתי אשה שתשחק את עצמה“, אומרת

ליהי חנוך הגיעה לביתה של טליה שפירא במועד: ערב שבת, שש בערב. בתה מאיה חיכתה לה בבית הוריה בפתח-תיקוה. ליהי הבטיחה למאיה שהראיון לא ייארך יותר משעה וחצי, והיא הצטרף אליה לארוחת הערב. יפה כמו סוסה אצטרף לית, שיער בלוניד פרוע, שימלה ערבית ורגליים יחפות, התפרצה לתוך בית חבר-תה ותתישבה ליד שולחן העץ המוארך. הטלפון צילצל. הזמן קצר, ערב שבת, וב-יום השני הבא עומדים להקרין את סרטה מונולוג של אשה. שנתיים עבדה על הסרט והיא דאוגה. אחרי הסרט יתקיים דיון, והיא אינה מבינה לשם מה הם זקוקים שם בטלוויזיה לדיון, שהרי הסרט אומר את כל מה שיש לה להגיד, בשפה פשוט-טה ומובנת.

גם טליה שפירא מודאגת, שמה הדיון יחנוק את הסרט. את טליה מטריד אלמנט נוסף: כבר שנים שהיא שחקנית ועדיין אינה מבינה איך אנשים מכירים אותה, מזהים את שמה, משייכים אותה לז'אנר של בידור. טליה אינה מרבה להופיע ב-סרטים. היא בוחרת את תפקידיה בקפיי-דה, וחוששת עתה מהתדמית הדוקומנט-



טליה שפירא: „כמו פלמ“חניקית שלא ניתנה לה הזדמנות...“